

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-2-018 (Devralma)
Karar Sayısı : 22-20/311-136
Karar Tarihi : 28.04.2022

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Şükran KODALAK, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Mücteba ALTUN, Ahmet ŞAHİN, Muhammet Cuma KÜRKCÜ

C. BİLDİRİMDE

BULUNANLAR : - Viterra Limited

Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK,

Av. O. Onur ÖZGÜMÜŞ, Av. S. Buğrahan KÖROĞLU,

Av. Efe OKER, Av. Onur Berke OKUR, Av. Su AKGÜL,

Av. Ziba ABACI

Çitlenbik Sokak No: 12 Yıldız Mahallesi Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Gavilon Agriculture Investment, Inc.'in tek kontrolünün Viterra Limited tarafından devralınması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 12.04.2022 tarih ve 27151 sayı ile giren bildirim üzerine düzenlenen 22.04.2022 tarih ve 2022-2-018/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

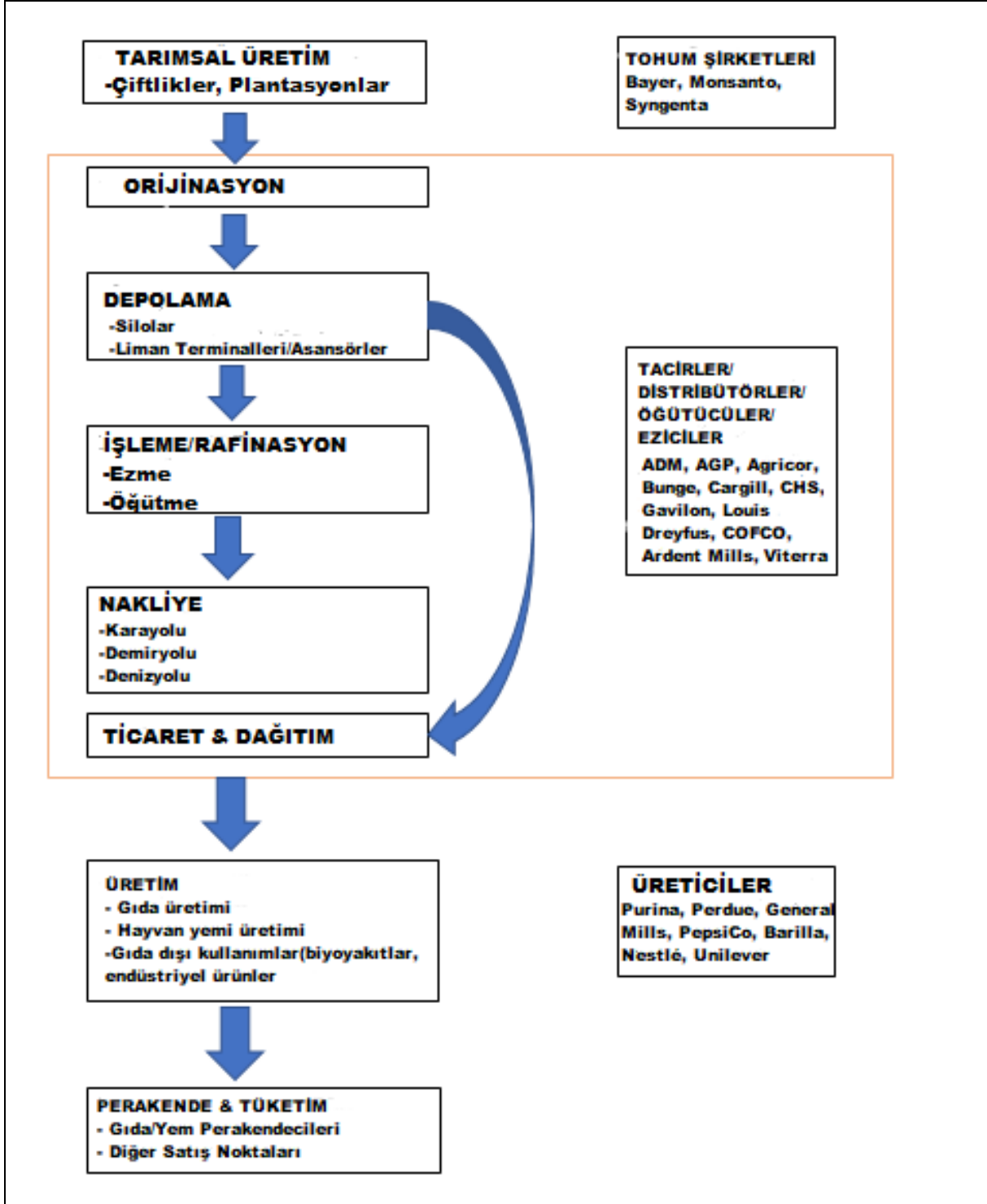
G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Yapılan başvuruda, Viterra Limited (VİTERRA) tarafından Gavilon Agriculture Investment Inc.'in (GAVİLON) ihraç edilmiş ve tedavüldeki hisselerinin tamamının Marubeni America Corporation'dan (MARUBENİ) satın alınması suretiyle GAVİLON'un tek kontrolünün devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir.
- (5) Bildirim konusu işlemin temelini VİTERRA ile MARUBENİ arasında 26.01.2022 tarihinde imzalanan Hisse Alım Sözleşmesi (HAS) oluşturmaktadır. HAS'a göre, VİTERRA, GAVİLON'a ait "tahıl ve bileşenler" işkolunu devralacak buna karşın GAVİLON'a ait "mahsul besin takviyeleri" işkolu ile Kuzey Amerika'da bulunan belirli varlıkları ve menfaatleri de satıcı konumundaki MARUBENİ'de bırakacaktır. Hâlihazırda MARUBENİ'nin %100 pay sahipliğinde ve tek kontrolünde bulunan GAVİLON bildirim konu işlemin gerçekleşmesi ile birlikte VİTERRA tarafından tek kontrol edilecektir.
- (6) Bildirim konusu işlem sonucunda, hâlihazırda MARUBENİ tarafından kontrol edilmekte olan GAVİLON'un tek kontrolüne VİTERRA sahip olacaktır. Bu bağlamda, devre konu şirketin kontrol yapısında kalıcı değişiklik meydana geleceğinden bildirim konu işlem 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemidir. İşlem taraflarının ciroları 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşikleri aştığından, işlem izne tabidir.

- (7) 2010/4 sayılı Tebliğ uyarınca, bildirim konusu işlemde etkilenme ihtimali olan ve taraflardan iki veya daha fazlasının aynı ürün pazarında faaliyette bulunduğu ya da taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ürün pazarının alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu ilgili ürün pazarları etkilenen pazarları oluşturmaktadır.
- (8) Dosya kapsamında ilk olarak işlem taraflarının küresel düzeydeki faaliyetleri incelenmiştir. Devralan konumundaki VİTERRA'yı ortak olarak kontrol eden Canadian Pension Plan Investment Board (CPP INVESTMENT) ve Glencore plc'nin (GLENCORE) faaliyetleri VİTERRA'nın faaliyetleri dışarıda tutulduğunda devre konu şirket GAVİLON'un faaliyetleri ile örtüşmemektedir. VİTERRA ve GAVİLON'un tarımsal ürünlerin orijinasyonu, depolanması, elleçlenmesi, pazarlanması ve dağıtım pazarlarındaki faaliyetleri küresel düzeyde örtüşmektedir.
- (9) Tarafların Türkiye'deki faaliyetleri ise yatay olarak yağlı tohumlar pazarında örtüşmektedir. Söz konusu örtüşmenin tüm yağlı tohum türleri için değil yalnızca soya fasulyesi tohumları özelinde gerçekleştiği belirtilmiştir. Bunun yanı sıra, Bildirim Formunda soya fasulyesi, ayçiçeği tohumları ve kolza tohumlarının tümünden farklı küspe ve yağ çıktıkları elde edilirken, tüm yağ türleri, alt pazardaki kullanımlar ve sonraki işlemler için aynı işlevselliğe ulaşmak amacıyla işlenebildiği ve rafine edilebildiği ifade edilmekte, dolayısıyla yağlı tohumların alt türleri özelinde bir ayrıma gitmek yerine tüm yağlı tohumların aynı pazar tanımında yer alabileceği ileri sürülmektedir. Tarafların faaliyetleri arasındaki örtüşmenin rekabetçi bir endişe doğurup doğurmayacağı incelenmeden önce tarımsal ürünlerin pazarlanmasına ilişkin süreç hakkında bilgi verilmesinde yarar görülmektedir.
- (10) Bildirim Formu'ndaki bilgilere göre; tarımsal emtia, esas olarak çiftliklerde ve tarlalarda üretilen temel ürünlerdir. Tahıllar gibi çoğu tarımsal ürün, insanlar ve hayvanlar için küresel çapta besin kaynağı sağlamaktadır. Bazı tarımsal emtia tamamen endüstriyel uygulamalarda kullanılmakta iken, bazıları hem gıda kaynağı hem de endüstriyel bileşen (örneğin, mısır) olarak kullanılmaktadır. Tarımsal ürün değer/ticaret zinciri çeşitli aşamalardan oluşmaktadır. Değer zincirinin başlangıç noktası, tarım ürününü kendi çiftliğinde veya tarlasında yetiştiren çiftçidir. Tarımsal tüccar, distribütörler, değirmenciler veya öğütücüler daha sonra mahsulleri bireysel çiftçiden veya çiftlik kooperatiflerinden satın almaktadır. Bu aşamaya orijinasyon adı verilmektedir.
- (11) Tarım ürünlerinin çiftçilerden edinilmesinin ardından, ürünler silolarda, asansörlerde ve/veya liman terminallerinde depolanmakta ve elleçlenmektedir. Tarım ürünleri daha sonra işleme veya rafinasyon tesislerine (örneğin, soya fasulyesini soya fasulyesi yağına, buğdayı buğday ununa, şekeri rafine şekerle dönüştürmek için kırma veya öğütme tesislerine) nakledilmekte ya da işlenmemiş formlarında ticaret ve dağıtım amacıyla doğrudan kara yolu, demir yolu veya deniz yolu ile nakledilmektedir. VİTERRA ve GAVİLON, tarımsal değer oluşturma zincirinin bu aşamasında faaliyet göstermektedir ancak GAVİLON, VİTERRA'dan farklı olarak tarımsal ürünlerin işlenmesinde veya rafine edilmesinde faaliyet göstermemektedir.
- (12) Tarım ürünleri – işlenmiş veya rafine edilmiş olsun veya olmasın – daha sonra gıda üretim şirketleri, hayvan yemi üretim şirketleri ve gıda dışı imalat (örneğin, biyoyakıtlar veya endüstriyel ürünler) şirketleri dâhil olmak üzere çok çeşitli ihracat pazarlarına satılmaktadır. Gıda ve gıda dışı üretim yapan şirketler daha sonra nihai ürünleri gıda/yem perakendecilerine ve tüketim için diğer satış noktalarına

satmaktadır. Tarım ürünlerinin değer zincirine ilişkin süreç aşağıdaki şekilde özetlenmektedir.

Şekil 1- Tarımsal Ürünlere İlişkin Değer Zinciri

- (13) Yukarıdaki şekilden de görülebileceği üzere GAVİLON ve VİTERRA tarımsal emtia değer zincirinde orijinasyon aşamasından ticaret/dağıtım aşamasına kadar olan turuncu kutu içine alınmış alanda faaliyet göstermektedir. GAVİLON'un ise söz konusu aşamadaki işleme/rafinasyon alanlarında bir faaliyeti bulunmadığı, Türkiye'de yağlı tohumların ve kuru damıtık tahılların pazarlanması alanlarında faaliyet gösterdiği belirtilmektedir.

- (14) Bununla birlikte, İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. Paragrafında inceleme konusu işlemin olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor olması halinde ilgili pazar tanımı yapılmayabileceği ifade edilmiştir. Bu bağlamda, işbu dosya kapsamında kesin bir pazar tanımı yapılmasına gerek olmadığı değerlendirilmekte birlikte yapılan analizler "yağlı tohum pazarı" bağlamında ele alınmıştır.
- (15) Bildirim Formu'nda yer alan verilere göre son üç yıl içinde VİTERRA ve GAVİLON'un Türkiye'de yağlı tohum pazarında satış değeri ve satış miktarı bazında sahip oldukları tahmini pazar payları aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Yağlı Tohum Pazarında Değer Bazında Pazar Payları (2019, 2020, 2021)

Teşebbüs	2019		2020		2021	
	Satış Değeri (ABD Doları)	Pazar Payı (%)	Satış Değeri (ABD Doları)	Pazar Payı (%)	Satış Değeri (ABD Doları)	Pazar Payı (%)
VİTERRA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GAVİLON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Pazar Toplamı	2.190.865.567	100	2.472.619.742	100	3.525.421.753	100

Kaynak: Bildirim Formu

Tablo 2: Yağlı Tohum Pazarında Hacim Bazında Pazar Payları (2019, 2020, 2021)

Teşebbüs	2019		2020		2021	
	Satış Miktarı (Metrik Ton)	Pazar Payı (%)	Satış Miktarı (Metrik Ton)	Pazar Payı (%)	Satış Miktarı (Metrik Ton)	Pazar Payı (%)
VİTERRA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GAVİLON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Pazar Toplamı	6.027.000	100	5.752.000	100	6.067.000	100

Kaynak: Bildirim Formu

- (16) Pazar paylarına ilişkin veriler incelendiğinde, Türkiye'de VİTERRA ve GAVİLON'un satış değeri bakımından toplam pazar payının 2019 yılında yaklaşık (.....), 2020 yılında yaklaşık (.....), 2021 yılında yaklaşık (.....) olduğu; satış miktarı bakımından toplam pazar payının ise 2019 yılında yaklaşık %(.....), 2020 yılında yaklaşık %(.....) ve 2021 yılında yaklaşık %(.....) olduğu görülmektedir. Diğer taraftan pazarda faaliyet gösteren birçok rakip teşebbüs bulunmaktadır. Bildirim Formu'nda, yağlı tohum pazarında satış miktarı bazında 2021 yılı itibarıyla Amaggi Group'un yaklaşık %(.....), Cargill Inc.'in yaklaşık %(.....), COFCO International'ın yaklaşık %(.....) pazar payına sahip olduğu bildirilmektedir.
- (17) Yatay Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz'un (Yatay Kılavuz) 18. paragrafında "*Birleşik teşebbüslerin ilgili pazardaki paylarının toplamının %20'nin altında olması halinde, söz konusu birleşme işleminin rekabet bakımından olumsuz etkilerinin, incelemenin derinleştirilmesini ve birleşmenin yasaklanmasını gerektirecek düzeyde olmadığı varsayılabilir.*" ifadesi yer almaktadır. VİTERRA ve GAVİLON'un yağlı tohum pazarında 2021 yılındaki toplam pazar paylarının değer bazında %(.....), miktar bazında ise %(.....) olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda, tarafların Türkiye'deki toplam pazar paylarının Yatay Kılavuz'da belirtilen %20'lik pazar payının çok altında olduğu görülmektedir. Ayrıca söz konusu pazarda AMAGGİ, CARGİLL ve COFCO gibi küresel çapta faaliyet gösteren önemli rakiplerin varlığının taraflar üzerinde yeterli rekabet baskısı oluşturacağı kanaatine varılmıştır.

- (18) Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde bildirim konusu işlem sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (19) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.